

Udskriftsdato: 19. december 2025

KEN nr 10280 af 01/12/2004 (Gældende)

**Ankestyrelsens principafgørelse P-41-04 om efterbetaling - Vestre Landsret
- suspension af forældelsesfrist - myndighedsbehandling -
sagsbehandlingstid - praksis - retskrav - pension - genoptagelse**

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 5000152-04

Ankestyrelsens principafgørelse P-41-04 om efterbetaling - Vestre Landsret - suspension af forældelsesfrist - myndighedsbehandling - sagsbehandlingstid - praksis - retskrav - pension - genoptagelse

Resume:

Nævnets afgørelse om forældelse var i overensstemmelse med Ankestyrelsens praksis, hvorefter forældelsesfristen på 5 år i pensionssager regnes fra ansøgningen om genoptagelse af sagen med tillæg af sagsbehandlingstiden i de perioder, hvor begæringen om genoptagelse eller forhøjelse havde været under behandling ved myndighederne.

Begrundelsen for at sagsbehandlingstiden indenfor 5-årsperioden skulle tillægges, var, at forældelsesfristen var suspenderet, mens sagen var under behandling.

Love:

Lov om forældelse af visse fordringer - lov nr. 274 af 22. december 1908 - § 1 og § 2

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område - lovbekendtgørelse nr. 72 af 6. februar 2004 - § 71, stk. 1

Sagsfremstilling:

En ansøger havde den 30. april 1996 søgt om pension.

Kommunen indstillede i 1996/1997 ansøgeren til mellemste førtidspension.

Den 9. april 1997 havde revaliderings- og pensionsnævnet givet afslag på mellemste førtidspension og hjemvist sagen til kommunen, der skulle tage stilling til, om ansøgeren var berettiget til forhøjet almindelig førtidspension.

Kommunen havde i maj 1997 tilkendt ansøgeren forhøjet almindelig førtidspension fra og med maj 1997.

Den 1. oktober 1998 havde ansøgeren søgt om forhøjelse af den tidligere tilkendte forhøjede almindelige førtidspension.

Den 9. april 1999 stadfæstede nævnet kommunens afgørelse om afslag på forhøjelse.

Den 2. april 2002 havde ansøgeren anmodet om genoptagelse af nævnets afgørelse af 14. april 1999.

Den 22. august 2002 havde nævnet truffet afgørelse om forhøjelse til mellemste førtidspension fra 1. maj 1996.

Den 13. august 2003 havde nævnet meddelt, at ansøgeren havde ret til efterbetaling med tilbagevirkende kraft fra 1. maj 1997.

Nævnet havde herved lagt vægt på, at ansøgeren havde anmodet om genoptagelse af sagen den 2. april 2002. Pensionsudbetalingen pr. 1. maj 1997 var derfor den første, der ikke var omfattet af reglen om, at krav på pensionsydelse forældes efter 5 år.

Nævnet havde endvidere oplyst, at ansøgerens sag havde været under behandling fra 1. oktober 1998 til 9. april 1999. Spørgsmålet om myndighedsbehandling bevirkede suspension af forældelsesspørgsmålet var

under behandling ved domstolene. Nævnet ville kontakte ansøgeren igen, hvis udfaldet af retssagen måtte give anledning hertil.

Nævnets flertal ændrede på nævnsmøde den 29. september 2004 nævnets tidligere afgørelse af 13. august 2003 og fandt, at ansøgeren havde ret til efterbetaling af pension (også) for perioden 1. maj 1996 til 30. april 1997.

Nævnets flertal begrundede afgørelsen med, at det efter deres opfattelse var en følge af lighedsgrundsætningen, at også sager der blev afgjort efter Vestre Landsrets dom af 27. august 2004 skulle afgøres i overensstemmelse med Ankestyrelsens praksis.

Nævnets formand fandt at der var begrundet tvivl om, hvorvidt nævnets afgørelse var i overensstemmelse med gældende ret. Formanden udsatte derfor straks afgørelsens virkning og meddelte nævnet, at sagen ville blive indbragt for Ankestyrelsen efter reglerne i retssikkerhedslovens § 71, stk. 1.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at nævnets afgørelse ikke var i strid med gældende ret.

Det var Ankestyrelsens opfattelse, at Vestre Landsrets dom af 27. august 2004 ikke indeholdt synspunkter, der kunne føre til en ændret bedømmelse af forældelsesspørgsmålet.

Dommens resultat var i overensstemmelse med Ankestyrelsens praksis. Der henvises herved til SM P-27-04, SM P-23-03 og SM P-10-03.

Ankestyrelsens praksis var baseret på, at pensionisterne i de for Ankestyrelsen foreliggende sager efter en fortolkning af forældelsesloven havde retskrav på de forældede beløb.

Ankestyrelsen henviste til, at det fremgik af dommen, at nævnets advokat bl.a. gjorde gældende, at nævnet ikke var forpligtet til at følge Ankestyrelsens praksis om forældelse, da Ankestyrelsens praksis ikke var lovlig. Vestre Landsret fulgte ikke nævnets opfattelse.

Det var Ankestyrelsens opfattelse, at Vestre Landsrets dom i øvrigt gav anledning til betydelig fortolkningstvivl.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at den almindelige lighedsgrundsætning alene fandt anvendelse på administrationens udøvelse af skønsmålinger og (formentlig) anvendelse af vage og elastiske lovbestemmelser. Derimod kunne lighedsgrundsætningen aldrig føre til, at en borger fik et retskrav på at opnå en ulovlig retsposition, som andre borgere havde opnået, fx som følge af en lovfortolkning fra myndighedernes side, der blev underkendt af domstolene.

Hvis Vestre Landsrets dom skulle læses således, at Ankestyrelsens praksis var ulovlig, fordi den byggede på en forkert fortolkning af forældelsesloven, ville anvendelsen af lighedsgrundsætningen være stridende mod Højesterets praksis og den almindelige opfattelse i den juridiske litteratur.

Efter Ankestyrelsens praksis skulle forældelsesfristen på 5 år regnes fra anmodningen om genoptagelse af sagen med tillæg af sagsbehandlingstiden i de perioder, hvor begæringen om genoptagelse eller forhøjelse havde været under behandling ved myndighederne.

Begrundelsen for at sagsbehandlingstiden indenfor 5-årsperioden skulle tillægges var, at forældelsesfristen var suspenderet, mens sagen var under behandling.

Det grundlæggende hensyn bag Ankestyrelsens praksis var, at man ikke på et område som førtidspensionistområdet kunne henvise borgerne til at anlægge retssager. Man måtte derfor nødvendigvis acceptere, at

myndighedsbehandling suspenderede forældelsesfristen, idet Højesterets praksis indebar, at reglerne om afbrydelse af forældelsesfristen ikke fandt anvendelse ved administrative klager, når klagen ikke ifølge loven udelukkede anlæg af retssag.

Der skulle tages hensyn til sagsbehandlingstid såvel indenfor de 5 år som i den yderligere periode, hvormed tilbageregningen blev forøget som følge af administrativ behandlingstid. Hvis blot en enkelt dag af en sagsbehandlingstid herefter faldt indenfor fristen, forlængedes denne med hele den pågældende sagsbehandling.